

“Bufallums”, la màgia dels titelles

A l'escola, a la rotllana, en converses de grup amb els infants, o a la biblioteca quan expliquem contes, de vegades usem un recurs infal·libre: el **titella**. De tots els que he usat, n'hi ha un al que li tinc una estima especial i que em va acompanyar durant més de vint anys a la biblioteca de l'escola. S'estava en un raconet, envoltat de minilibres i es relacionava amb els infants (i amb els adults) mitjançant unes notes i uns regals que repartia en algunes sessions. També es va jubilar (o el vam jubilar) perquè estava força atrotinat. El "**Sentadillu**" forma part de la història de l'**Escola Sant Josep – El Pi**.

El titelles tenen molta màgia i anar a veure un espectacle és garantia de passar una bona estona. Assistir a una representació de titelles de companyies com *l'Estaquirot*, *l'Estenedor*, *Cacauet teatre* o altres, és meravellós perquè ens embadaleixen amb les seves històries inventades o tradicionals.

A Catalunya, hem tingut companyies mítiques que han anat marcant el camí. Recordo especialment els *Putxinel·lis Claca, Marduix i el Centre de titelles de Lleida*, i fora d'aquí resulten infal·libles els *Titiriteros de Binefar* o en *Rodorín* que no fa gaire va publicar un llibre on explica el seu mètode treball (**Hagamos títeres de cachiporra**).

Vaig tenir la possibilitat de visitar el taller de les "**Bufallums**", dues dones que fan una aposta ferma pels titelles relacionats amb la rondallística popular i em va semblar admirable la feina que fan. Anem a pams.

Fa uns dies, vaig rebre un regal molt especial: un "ninot" personalitzat, fet a partir d'algunes de les meves vivències i relacions amb la literatura infantil. Em va agradar molt i vaig demanar per les persones que l'havien fet. Així vaig conèixer les "Bufallums". Vam concertar una visita al seu taller, a Tona (Osona).

Quan arribes, puges per una escala que fa un petit recorregut encerclant l'edifici i et trobes davant la porta. Mentre puges, notes l'energia positiva que desprèn aquell indret. Plantes, arbres, un hotel d'insectes, tot ben cuidat i agradable a la vista i l'olfacte.

Ens reben l'**Assumpta** i la **Dolors** i ens conviden a passar. Semblem l'Àlícia en Terra de Meravelles caient pel pou i arribant a espais preciosos que ben bé podrien ser la casa del barreter o el castell de la Reina de Cors. Titelles per tot arreu, de totes mides, de diferents èpoques, amb una característica comuna: fets amb paper maixé. N'hi ha que recorden personatges de quadres famosos com "Les Menines", altres són bruixes, també hi ha alguns capgrossos de les trobades geganteres, etc.

En una petita habitació, titelles de guant i de dit que emplenen lleixes i armaris.

Pugem les escales i ens mostren el seu taller ple de titelles a mig fer, capses plenes de robes, sacs de papers trinxats, pots de pinzells, etc.

Vam tenir una conversa distesa parlant de tot i més, recordant els titelles clàssics i també ens van explicar el seu mètode de treball, les visites que fan a les escoles, les fires on participen (Santa Llúcia a BCN, per exemple, quan arriba el Nadal), els ninots personalitzats, i altres anècdotes personals que guardem en un nou calaixet que hem obert als nostres cors i on dessem els sentiments i les connexions que acabem d'establir.

Us recomano, si voleu saber què fan, que seguïu el seu **Instagram** on són molt actives: **@bufallums.titelles.i.ninots**
També trobareu molta informació al seu web: <https://www.bufallums.com/>
M'ha agradat, especialment, l'aposta que fan pel conte tradicional i per una manera de fer artesanal que, a les escoles, ajuda a fomentar l'expressió oral.

<https://jaumecentelles.cat>